

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Cidliny a soudkyň Mgr. Terezy Jachura Maříkové a Mgr. Miloslavy Štorkové ve věci

nezletilých: **S. R.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 1
sídlem Vodičkova 18, 110 00 Praha 1

E. R., narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 1
sídlem Vodičkova 18, 110 00 Praha 1

S. R., narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 1
sídlem Vodičkova 18, 110 00 Praha 1

S. R., narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupený kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 1
sídlem Vodičkova 18, 110 00 Praha 1

děti rodičů: **O.R.**, narozená dne xxx
bytem xxx

T. K., narozený dne xxx
bytem xxx

o úpravě výkonu rodičovské odpovědnosti a výživného pro dobu před a po rozvodu manželství rodičů, o odvolání otce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. listopadu 2021, č. j. 33 Nc 31/2020 - 117

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích I. a II. o běžném výživném **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. o nedoplatku na výživném **mění** tak, že za dobu od 1. 7. 2021 do 31. 3. 2022 dluh na výživném činí pro nezletilého S. částku ve výši 63 996,50 Kč, pro nezletilého E. částku ve výši 49 496,50 Kč, pro nezletilou S. částku ve výši 37 896,50 Kč a pro nezletilou S. částku ve výši 32 096,50 Kč, jinak se **potvrzuje**.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně svěřil nezletilého S., nezletilého E., nezletilou S. a nezletilou S. pro dobu před rozvodem manželství rodičů do péče matky. Současně stanovil vyživovací povinnost otce k nezletilému S. částkou 2 600 měsíčně, k nezletilému E. částkou 2 100 Kč měsíčně, k nezletilé S. částkou 1 700 Kč měsíčně a k nezletilé S. částkou 1 500 Kč měsíčně, vše splatné vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky počínaje dnem 1. 7. 2019 do 31. 8. 2021 a dále od 1. 9. 2021 stanovil vyživovací povinnost otce k nezletilému S. částkou 2 900 Kč měsíčně, k nezletilému E. částkou 2 400 Kč měsíčně, k nezletilé S. částkou 2 000 Kč měsíčně a k nezletilé S. částkou 1 800 Kč měsíčně, vše splatné vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky. Soud I. stupně také ve výroku I. vyčíslil nedoplatek na výživném na nezletilého S., vzniklý za dobu od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2021 v částce 62 896,50 Kč, který je otec povinen splácet k rukám matky v pravidelných měsíčních splátkách po 2 000 Kč, spolu s běžným výživným, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku pod ztrátou výhody splátek, nedoplatek na výživném na nezletilého E., vzniklý za dobu od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2021 v částce 48 396,50 Kč, který je otec povinen splácet k rukám matky v pravidelných měsíčních splátkách po 2 000 Kč, spolu s běžným výživným, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku pod ztrátou výhody splátek, nedoplatek na výživném na nezletilou S., vzniklý za dobu od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2021 v částce 36 796,50 Kč, který je otec povinen splácet k rukám matky v pravidelných měsíčních splátkách po 1 500 Kč, spolu s běžným výživným, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku pod ztrátou výhody splátek a nedoplatek na výživném na nezletilou S., vzniklý za dobu od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2021 v částce 30 996,50 Kč, který je otec povinen splácet k rukám matky v pravidelných měsíčních splátkách po 1 500 Kč, spolu s běžným výživným, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku pod ztrátou výhody splátek. Výrokem II. soud I. stupně svěřil nezletilého S., nezletilého E., nezletilou S. a nezletilou S. pro dobu po rozvodu manželství rodičů do péče matky. Otci stanovil vyživovací povinnost na nezletilého S. částkou 2 900 Kč měsíčně, na nezletilého E. částkou 2 400 Kč měsíčně, na nezletilou S. částkou 2 000 Kč měsíčně a na nezletilou S. částkou 1 800 Kč měsíčně, vše splatné vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky počínaje dnem právní moci rozsudku, kterým bude manželství rodičů rozvedeno. Výrokem III. soud I. stupně vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
2. Rozhodl tak o návrhu matky, kterým se domáhala úpravy výkonu rodičovské odpovědnosti a výživného pro dobu před a po rozvodu manželství rodičů, kdy matka rovněž podala návrh na rozvod manželství, neboť manželství nebylo harmonické. Otec s rodinou již několik let nežije,

o děti se nezajímá. Matka navrhla, aby děti byly svěřeny do její péče a výživné aby bylo stanoveno podle úvahy soudu.

3. Otec se svěřením dětí do péče matky souhlasil. Ke stanovení vyživovací povinnosti uvedl, že posílá matce různé částky do 3 000 Kč za měsíc na všechny děti dohromady s tím, že posílá tolik, kolik může, neboť i o on sám má svoje potřeby. Do budoucna by byl otec ochoten platit maximálně 1 000 Kč na každé z dětí.
4. Kolizní opatrovník navrhl, aby děti byly svěřeny do péče matky a otázka kontaktu otce s nezletilými dětmi byla ponechána na dohodě rodičů. Výši výživného navrhl 800 Kč pro nezletilou S., 1 000 Kč pro nezletilou S., 1 000 Kč pro nezletilého E. a 2 000 Kč pro nezletilého S., to vše měsíčně k rukám matky.
5. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že matka je vyučená kadeřnice. Počátkem roku 2021 byla na rodičovské dovolené a pobírala rodičovský příspěvek a přídavky na děti. Ke dni 9. 11. 2020 měla matka čistý příjem 12 500 Kč měsíčně a žila společně s dětmi v pronajatém bytě 2+1 v xxx. Náklady na bydlení činily 21 000 Kč, s čímž finančně matce vypomáhal její bratr, který pracuje v xxx. K prosinci 2021 se matka s dětmi přestěhovala do xxx, kde žije v bytě 1+1. Nájemné činí 6 700 Kč měsíčně včetně služeb spojených s užíváním bytu. Společně v bytě bydlí ještě F. Č., který hradí zálohu na elektřinu. Matka spí s dětmi v obývacím pokoji, pan Č. spí v kuchyni na pohovce. Od 1. 10. 2020 byl matce zvýšen příspěvek na bydlení na částku 12 925 Kč měsíčně a od 1. 1. 2021 na částku 14 897 Kč měsíčně. Matce byla vyplacena celková částka 300 000 Kč na rodičovském příspěvku na nezletilou S. a tento nárok tak zanikl k datu 31. 7. 2021. Od 30. 8. 2021 pobírá matka na nezletilého S., nezletilého E. a nezletilou S. přídavky na děti, a to ve výši 770 Kč měsíčně na jednotlivé dítě a na nezletilou S. pak částku 630 Kč měsíčně. Otec bydlí s přítelkyní v xxx, v bytě 3+1 v panelovém domě. Přítelkyni přispívá na bydlení částkou 2 000 Kč měsíčně. Je dlouhodobě nezaměstnaný, pracuje brigádně, má základní vzdělání. Měsíčně vydělává 4 000 až 5 000 Kč, někdy 7 000 až 10 000 Kč, na úřadu práce veden není, podporu v nezaměstnanosti nepobírá. Na nezletilé děti posílá měsíčně částku 2 500 až 3 000 Kč podle situace. Jinou vyživovací povinnost nemá. Na otce je evidováno vozidlo Volkswagen Passat od 28. 8. 2000, které již bylo vyřazeno z provozu. Dále je na něj evidován automobil Mercedes Benz S 320 CDI s datem první registrace 7. 5. 2004, které je dosud provozováno. Tyto automobily, byť jsou evidovány na otce, jsou ve vlastnictví jeho partnerky paní K.. Tato pracuje jako zdravotní sestra s příjmem 25 000 Kč čistého měsíčně, za bydlení vydává částku 6 500 Kč až 7 000 Kč měsíčně, včetně energií. V okrese Xxx, kde žije otec, je pro uchazeče se základním vzděláním nabízeno velké množství pracovních pozic (k srpnu 2021 evidováno 3 524 volných míst, k 31. 1. 2019 evidováno 2 725 volných míst). Průměrné hrubé měsíční výdělky osob se základním vzděláním v Jihočeském kraji v roce 2020 se pohybovaly kolem 27 200 Kč a u pomocných a nekvalifikovaných pracovníků 23 160 Kč. Průměrná měsíční mzda činila cca 20 000 Kč čistého. Za období od 1. 7. 2019 do data rozhodnutí soudu I. stupně zaplatil otec na výživném celkem částku 53 614 Kč.
6. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 910 odst. 1, § 911, § 913 odst. 1 a 2, 915 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), že o nezletilé děti se stará výhradně matka a veškerá finanční zátěž je tak pouze na ní. Otec na výživu nezletilých dětí přispívá minimálně a jeho životní úroveň je nepochybně vyšší než životní úroveň matky, neboť bydlí v bytě 3+1 v Xxx a využívá vozidlo své přítelkyně značky BMW. Naproti tomu matka s dětmi žije v nájemném bytě 1+1 u pana Č. a má k dispozici pouze jednu obytnou místnost. Otec na výživu dětí přispívá minimálně, dárky jim téměř nedává, na úhradě jejich běžných potřeb se nepodílí. Podle názoru soudu I. stupně tak primární povinností otce je postarat se o výživu svých nezletilých dětí. Jelikož v okrese Xxx je dostatečná nabídka volných pracovních míst pro uchazeče o zaměstnání se základním vzděláním, nebrání otci ničeho si najít zaměstnání, ve kterém by dosáhl

odpovídajícího příjmu a mohl živit všechny své děti. Otec je také mladý a zdravý muž a není žádná okolnost, která by mu bránila v tom si opatřit vlastní práci finanční prostředky k obživě své a svých dětí. Soud I. stupně proto vycházel z předpokládaného výdělku ve výši 25 000 Kč čistého měsíčně (správně má být hrubého, pozn. odvolacího soudu) a stanovil pro období prvních dvou let pro každé z nezletilých dětí výživné ve výši, která je uvedena ve výroku I. rozsudku soudu I. stupně. Výživné ve vyšších částkách pak bylo stanoveno pro všechny nezletilé od 1. 9. 2021, neboť jednak nezletilý S. a nezletilý E. nastoupili do vyšší třídy základní školy a jednak poklesly příjmy na straně matky, která přestala pobírat rodičovský příspěvek. Podle závěru soudu I. stupně je tak stanovené výživné zcela přiměřené a odpovídá jak potřebám nezletilých dětí, tak i výdělkovým možnostem a schopnostem otce a zároveň rozdílné životní úrovni otce a matky. Stanovením výživného od 1. 7. 2019 vznikl otci dluh na výživném, u kterého soud I. stupně zohlednil otcem zaplacenou částku ve výši 53 614 Kč v období od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2021 stejným dílem pro každé z dětí a rozhodl o úhradě vyčíslených nedoplatků na to které dítě výrokem I. rozsudku, za podmínek splatnosti zde uvedených.

7. O nákladech řízení rozhodl soud I. stupně s poukazem na § 23 z. ř. s.
8. Otec podal odvolání proti výrokům I. a II. o stanovení výživného, ve kterém uvedl, že soud I. stupně při stanovení výše vyživovací povinnosti otce vycházel z předpokládaného výdělku, kterého ovšem otec nedosahuje, mj. také z důvodu, že když činí poptávku na práci, zaměstnavatelé dávají přednost českým občanům, přičemž on je slovenské národnosti. Soud I. stupně tak měl podle názoru otce vycházet z jeho skutečného výdělku. Otec je ochoten hradit na všechny děti celkem 5 200 Kč měsíčně (tj. 4 000 Kč běžné výživné a 1 200 Kč dluh na výživném). Otec proto žádal změnu napadeného rozhodnutí.
9. Matka se k odvolání otce písemně nevyjádřila.
10. Opatrovník ve vyjádření k odvolání otce navrhl potvrdit rozsudek soudu I. stupně, neboť jej měl za věcně správný.
11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo [§ 212 a § 212a odst. 1 a 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), za použití § 1 odst. 3 z. ř. s.], když v odvolacím řízení není odvolací soud v souladu s § 28 odst. 2 z. ř. s. vázán mezemi odvolání a může přihlížet i k novým skutečnostem a důkazům (§ 28 odst. 1 z. ř. s.) a shledal, že odvolání otce není důvodné.
12. Při odvolacím jednání konaném dne 6. 4. 2022 odvolací soud dotazem na otce a matku zjistil, že za období od 1. 1. 2022 do doby konání odvolacího jednání uhradil otec na běžném výživném pro všechny nezletilé děti částku 8 000 Kč měsíčně, tj. celkem 32 000 Kč, k rukám matky. Otec se pak s dětmi stýká sporadicky – 1x za 3 týdny, na dvě hodiny. Nad rámec výživného ničeho nepřispívá, dárky dětem vyjma narozenin, nedává. O zaměstnání se uchází, jedenkrát za tři týdny činí poptávku na zaměstnání, na úřadu práce stále veden není.
13. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná skutková zjištění o osobních, majetkových a výdělkových poměrech rodičů. Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil přiléhavým způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen o. z.)
14. Soud I. stupně správně, vzhledem k tomu, že otec nemá stálý příjem, neboť tento si zajišťuje toliko nárazovými brigádami, šetřil výdělkové schopnosti otce a to, zda se bez důležitého důvodu nevzdal

výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu. Vzhledem k tomu, že možnosti nabízených volných pracovních míst pro dosažené vzdělání otce – základní vzdělání, v okrese Xxx, kde otec žije, jsou dostatečné, když v roce 2019 bylo evidováno 2 725 volných míst a v roce 2021 bylo evidováno 3 524 volných míst, usoudil soud I. stupně správně, že je třeba vycházet z předpokládaného možného výdělku pro dosažené vzdělání otce. Otec je 36 roků star, je tedy v produktivním věku a jeho zdravotní stav je dobrý. Nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by otci bránily v tom, aby si našel stále zaměstnání s pravidelným příjmem nebo využil více brigádních zaměstnání, aby mohl dosahovat vyššího příjmu a poskytovat tak výživné pro své čtyři nezletilé děti. Pokud otec namítal, že při ucházení se o práci je dávana budoucími zaměstnavateli přednost česky mluvícím zájemcům, když otec je slovenské národnosti, odvolací soud tento poznatek nesdílí. Jednak otec nijak nedoložil, že by v případě zájmu o zaměstnání byl případnými zaměstnavateli odmítnut a jednak sám otec je ke svým výdělkovým možnostem zcela laxní, neboť pokud poptává práci 1x za 3 týdny, jak sdělil, je toto zcela nedostatečné. Je na otci, aby v rámci zajištění výživy svých dětí byl při shánění trvalého zaměstnání více aktivní, popřípadě využil evidence na úřadu práce v daném regionu, kde nabídka volných pracovních míst, jak bylo zjištěno, je dostatečná a otci by tak tato volná místa mohla být nabídnuta. Odvolací soud dodává, že primární povinností rodičů, tedy v tomto případě i otce, je zajistit řádnou výchovu, péči a výživu nezletilých dětí a tím přispět k jejich zdravému vývoji. Jelikož otec se v podstatě na výchově a péči o nezletilé děti nepodílí, je na něm, aby alespoň řádně plnil svoji vyživovací povinnost. Za tímto účelem proto musí podniknout veškeré kroky, které mu zajistí dostatečný příjem, aby výživné mohl svým nezletilým dětem pravidelně a v odpovídající výši poskytovat. Pokud tedy soud I. stupně nezjistil, že by existovaly nějaké objektivní důvody pro to, že by si otec nemohl zajistit takovýto příjem, správně vycházel z příjmu, kterého by otec mohl reálně dosahovat, což v Jihočeském kraji pro jeho vzdělání představuje částku 25 000 Kč hrubého měsíčně, tedy cca 20 000 Kč čistého měsíčně

15. Soud I. stupně rovněž při stanovení vyživovací povinnosti otce správně přihlédl k tomu, že je to právě matka, která o všechny nezletilé děti nepřetržitě pečuje, neboť otec o ně nejeví výraznější zájem a s těmito se stýká minimálně. Matka tak částečně nahrazuje osobní péčí o nezletilé svou vyživovací povinností. Soud I. stupně také odpovídajícím způsobem zhodnotil, že životní úroveň otce je vyšší než životní úroveň matky, která sice v roce 2021 bydlela v bytě 2+1 v xxx a měla příjem 12 500 Kč měsíčně a příspěvek na bydlení, avšak aktuálně žije s nezletilými dětmi v bytě 1+1 ještě s další osobou a jejím příjmem je v podstatě pouze příspěvek na nezletilé děti ve výši 2 940 Kč a příspěvek na, přičemž na nájemné hradí částku 6 700 Kč. Oproti tomu otec žije v bytě 3+1 s přítelkyní, která má příjem ve výši 25 000 Kč čistého, a které otec na nájem přispívá částkou 2 000 Kč a současně má příjem z brigád v rozmezí od 5 000 Kč až 10 000 Kč čistého měsíčně. Životní úroveň otce je tedy nepochybně vyšší než životní úroveň matky. Zde odvolací soud připomíná, že i nezletilé děti mají právo se podílet na životní úrovni otce, přičemž otcem dosud hrazená částka 2 500 Kč až 3 000 Kč měsíčně na všechny nezletilé děti, je zcela nedostatečná a neodpovídá výdělkovým schopnostem a možnostem otce a nepostačuje na krytí odůvodněných potřeb nezletilých dětí.
16. Odvolací soud také připomíná, že podle doporučující tabulky pro výpočet výživného, vypracované Ministerstvem spravedlnosti, výživné pro děti ve věku 0 až 5 let činí 11 % až 15 % čistého příjmu povinného rodiče, pro děti věku 6 až 9 let činí 13 % až 17 % čistého příjmu povinného rodiče, pro děti věku 10 až 14 let činí výživné 15 % až 19 % příjmu povinného rodiče a pro děti věku 15 až 17 let činí výživné 16 % až 22 % čistého příjmu povinného rodiče. Takto doporučená výše výživného představuje při předpokládaném příjmu otce 20 000 Kč čistého měsíčně u nezletilého S., kterému je skoro 15 let, částku 2 880 Kč až 3 960 Kč měsíčně, u nezletilého E., kterému je 10 a půl roku, částku 2 700 Kč až 3 420 Kč měsíčně, u nezletilé S., které je 7 a půl roku, částku 2 340 Kč až 3 060 Kč měsíčně a u nezletilé S., které je 3 a půl roku, částku ve výši 1 980 Kč až 2 700 Kč měsíčně. V poměru posuzované věci proto soud I. stupně stanovil výživné pro každé z nezletilých dětí

odpovídajícím způsobem se zohledněním jejich věku a běžných potřeb, pohybujíc se spíše ještě pod dolní hranicí takto doporučeného rozmezí. Rovněž soud I. stupně zcela správně zareagoval na skutečnost, že jak majetkové a osobní poměry matky se od září 2021 změnily – zhoršily, tak nezletilý S. a nezletilý E. nastoupili do vyšší třídy základní školy, čímž se zákonitě zvýšily i jejich odůvodněné potřeby.

17. Odvolací soud dále dodává, že soudem I. stupně vyčíslený nedoplatek na dlužném výživném za období od 1. 7. 2019 do 30. 11. 2019, kdy rodiče nezletilých dětí spolu přestali sdílet společnou domácnost, do doby rozhodnutí soudu I. stupně, byl stanoven správně, přičemž současně soud I. stupně správně započítal také částku, kterou otec v tomto období na výživu nezletilých dětí k rukám matky uhradil. Tato započtená částka byla zároveň zohledněna ve vztahu ke každému nezletilému dítěti stejným dílem.
18. S ohledem na shora uvedené závěry odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I. a II. o běžném výživném podle § 1 odst. 3 z. ř. s. ve spojení s § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
19. Ve výroku I. v části týkající se nedoplatku na výživném odvolací soud napadený rozsudek změnil podle § 1 odst. 3 z. ř. s. ve spojení s § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř., s ohledem na to, že odvolací soud rozhoduje o nedoplatku na výživném za jinou dobu než soud prvního stupně, tj. k datu svého rozhodnutí. Dlužné výživné za období od 1. 1. 2021 do 30. 3. 2022 pro nezletilého S., nezletilého E., nezletilou S. a nezletilou S. činí celkem 36 400 Kč (4 x 2 900 Kč, 4 x 2 400 Kč, 4 x 2 000 Kč a 4 x 1 800 Kč). Jelikož otec za toto období podle shodného prohlášení rodičů uhradil na výživném celkem částku 32 000 Kč (4 x 8 000), činí nedoplatek 4 400 Kč, tj. 1 100 Kč na každé nezletilé dítě. Tuto částku proto odvolací soud zohlednil při určení nedoplatku na výživném u toho, kterého nezletilého dítěte za shora uvedené období (S. 62 896,50 + 1 100, E. 48 0396,50 + 1 100, S. 36 796,50 + 1 100, S. 30 996,50 + 1 100). Výše soudem I. stupně stanovených splátek je podle názoru odvolacího soudu stanovená v přiměřené výši tak, aby dlužné výživné bylo ve prospěch nezletilých dětí uhrazeno v přiměřené době a zároveň, aby úhrada těchto splátek byla ještě v reálných výdělkových schopnostech a možnostech otce, spolu s úhradou běžného výživného. Závěrem odvolací soud dodává, že nesplněním byt' jedné ze splátek se stává celý nedoplatek splatný najednou.
20. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o. s. ř. za použití § 23 z. ř. s., kdy neshledal žádné okolnosti, pro které by bylo možno některému z účastníků náhradu nákladů přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné /§ 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř./

Praha 6. dubna 2022

JUDr. Jiří Cidlina v. r.
předseda senátu